

- Członek Senackiej Komisji Etycznej ds. Badań Klinicznych w latach 1993-1995.
- Przewodnicząca Senackiej Komisji ds. Nauczania w latach 1984-1993.
- Członek Uczelnianej Komisji ds. Rekrutacji na I rok studiów AM w Krakowie w latach 1986-1992, a następnie jako wiceprzewodnicząca w latach 1992-1997.
- Członek Senackiej Komisji Organizacji i Rozwoju AM w Krakowie w latach 1987-1990.
- Członek Sądu Koleżeńskiego AM w Krakowie w latach 1987-1990.
- Członek Wydziałowej Komisji ds. Dydaktyki i Programu Nauczania na Oddziale Analityki Medycznej w latach 1998-2000.
- Redaktor Przeglądu Metodycznego AM w Krakowie w latach 1971-1973.
- Opiekun Domu Akademickiego studentek AM w Krakowie w latach 1968-1971.

Odznaczenia i nagrody

- Odznaka „Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia” (1955 r.).
- Złoty Krzyż Zasługi (1975 r.).
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1980 r.).
- Nagrody za osiągnięcia naukowe I stopnia, indywidualne i zespołowe Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej (1965, 1968, 1974) oraz Rektora AM (10 w latach 1967-1990).
- Nagrody za osiągnięcia dydaktyczne, wychowawcze i organizacyjne (7 w latach 1975-1992).

Wśród wielu dokonań Pani Profesor nie sposób pominąć tych uczynionych dla materialnej bazy krakowskiej placówki, w czasie kiedy objęła Kierownictwo Katedry. Okazała się wspaniałym gospodarzem. Dzięki Jej staraniom i zapobiegliwości odremontowano blok sekcyjny stwarzając znakomite warunki dla pracy lekarzy. Pracownia Toksykologiczna i Histopatologiczna została wyposażona w znakomitą aparaturę. Również wg. najwyższych standardów światowych została wyposażona Pracownia Hemogenetyki.

Za te wszystkie wymienione zasługi dla dobra i prestiżu krakowskiej Katedry Medycyny Sądowej i nie wymienione zasługi w sprawach personalnych naszych Koleżanek i Kolegów, serdeczne z głębi serc płynące podziękowania

AD MULTOS ANNOS - PANI PROFESOR

W imieniu wszystkich pracowników Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej - personelu pomocniczego, pracowników administracji, laborantek i laborantów, współpracowników na niwie naukowej, dydaktycznej i eksperckiej

dr Barbara Opolska-Bogusz

dr Erazm Baran

Bożena M. Turowska

Bibliografia prac naukowych

Bibliography

1958-1967

I. J. Kobiela, B. Turowska Badania nad uzyskiwaniem surowic anty-M i anty-N na skalę produkcyjną Arch. Immunol. Terap. Dośw., 1958, 6, 583-600. -2. B. Turowska, A. Sobol Uodparnianie baranów celem otrzymania surowic diagnostycznych aglutynujących Salmonell typhi O, Salmonella typhi H i Shigella flexneri Med. Dośw. Mikrobiol., 1961, 13, 279-284. -3. B. Turowska Współzależność między występowaniem naturalnych i odpornościowych przeciwciał u królików, Kraków, 1962, 1-90, <rozwprawa doktorska>, Wydział Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie -4. J. Kobiela, B. Turowska, J. Mostowski The Hp and Gm groups in Poland, Vox Sang., 1962, 7, 638-640 -5. Z. Przybytkiewicz, A. Porębska, K. Zemburowa, B. Turowska Immunoelectrophoretic analysis of rabbit precipitins against human serum proteins. I. Homologous reaction, Acta Med. Polona, 1963, 4, 105-125 -6. Z. Przybytkiewicz, A. Porębska, K. Zemburowa, B. Turowska Immunoelectrophoretic analysis of rabbit precipitins against human serum proteins. II Heterologous reaction, Acta Med. Polona, 1963, 4, 127-142 -7. B. Turowska Preparaty diagnostyczne, W: Vademecum Surowic 1 Szczepionek, pod red. L. Rzucidło i S. Brzeziński, PZWL, Warszawa, 1963, 177-191 -8. Z. Marek, K. Jaegermann, B. Turowska Oznaczanie gatunkowej przynależności białek przy pomocy precypitacji w połu elektrycznym w żelu agarowym (elektroimmunoprecypitacja), Folia Med. Cracov., 1964, VI, 83-91 -9. J. Kobiela, B. Turowska, W. Gawrzewski, I. Urasiński Anti-N agglutinins in the serum of female patient, Arch. Immunol. Ther. Exp., 1964, 12, 667-669 -10. B. Turowska, G. Turowski Endotoksyna jako adiuwant. III. Badania nad uzyskaniem surowicy anty układ grupowy Gc Med. Dośw. Mikrobiol., 1964, 16, 339-342.

II. J. Kobiela, Z. Marek, B. Turowska The Gc serum groups in the population of Cracow (Poland) Vox Sang., 1964, 9, 634-636 -12. J. Kobiela, Z. Marek, B. Turowska Gene frequencies of Ag system in Cracow (Poland) Vox Sang., 1964, 9, 736-747 -13. J. Kobiela, Z. Marek, B. Turowska Układ grupowy Gc w populacji polskiej Folia Med. Cracov., 1964, VI, 355-361 -14. B. Turowska, J. Kobiela, M. Miecznikowska, E. Jugowska Układ grupowy haptoglobin u noworodków Med. Dośw. Mikrobiol., 1965, 17, 67-70 The haptoglobin group

system in neonates *Exp. Med. Microbiol.*, 1965, 17, 66-70 -15. J. Kobiela, J. Zamełło, A. Bromboszcz, B. Turowska Badania nad poziomem haptoglobinu w chorobach narządu rodowego kobiety *Przegl. Lek.*, 1965, 21, 259-261 -16. B. Turowska, J. Kobiela, A. Bromboszcz Układ grupowy gamma-globulin (Gm^γ) u noworodków *Przegl. Lek.*, 1965, 21, 261-262 -17. B. Turowska, J. Kobiela, A. Bromboszcz, K. Lesińska Badania nad układem Gc u noworodków *Przegl. Lek.*, 1965, 21, 262-263 -18. B. Turowska, G. Turowski The endotoxin effect on the Gc (Group Specific System) antiserum production *Immunitats-Allergie forsch.*, 1965, 129, 368-373 -19. J. Kobiela, W. Socha, B. Turowska Studies on independence of some blood serum protein group systems *Acta Med. Polona*, 1965, 6, 465-472 -20. J. Kobiela, B. Turowska, B. Próchnicka ekspertyzie niektórych rzeczowych środków dowodowych w sprawach przestępstw na tle seksualnym *Probl. Krym.*, 1966, 12, 33-49.

21. J. Kobiela, B. Turowska, A. Baniowski Poziom haptoglobinu w surowicy chorych na gościec przewlekły postępujący *Przegl. Lek.*, 1966, 22, 331-333 The level of haptoglobin in serum of patients with rheumatoid arthritis *Polish Med. J.*, 1966, V, 1004-1006 -22. J. Kobiela, B. Turowska, A. Bromboszcz Gm(a) grouping in neonates and children *Acta Med. Pol.*, 1966, 7, 199-201 -23. J. Kobiela, B. Turowska Współcześnie stosowane zasady i metody badań białek surowicy krwi *Arch. Metod. AM w Krakowie*, 1966, X, 23-31 -24. J. Kobiela, B. Turowska Przegląd badań populacyjnych nad krupami krwi i układami grupowymi białek surowicy w Zakładzie Medycyny Sądowej AM w Krakowie *Przegl. Lek.*, 1966, 22, 573-578 -25. B. Turowska, F. Trela Wstępne badania nad oznaczaniem pseudocholesterazy C₊ i C₋ w płamach krwi *Przegl. Lek.*, 1966, 22, 597-599 -26. J. Kobiela, S. Obal, B. Turowska, I. Zgórnjak-Nowosielska Wstępne badania nad poziomem haptoglobinu w przebiegu wirusowego zapalenia wątroby *Przegl. Lek.*, 1966, 22, 606-608 -27. B. Turowska, G. Turowski Studies on methods of obtaining hemolysis for sheep erythrocytes *Arch. Immunol. Ther. Exp.*, 1966, 14, 581-586 -28. J. Kobiela, B. Turowska, A. Baniowski Poziom haptoglobinu w przebiegu leczenia gościa przewlekłego postępującego *Przegl. Lek.*, 1966, 22, 688-689 -29. Z. Kobielowa, I. Żmudzka, B. Turowska Układy grupowe krwi u dzieci encefalopatycznych *Pamiętnik XIV Zjazdu Ped.*, PZWL, Warszawa, 1966, 193-196 -30. B. Turowska, Marian Gurda Wpływ leczenia na poziom haptoglobinu u chorych na białaczki *Przegl. Lek.*, 1967, 23, 381-382.

31. B. Turowska, M. Trembaczowska The haptoglobin and Gm group system in the Polish population *Acta Med. Pol.*, 1967, 8, 307-311 -32. J. Kobiela, B. Turowska Die Verteilung der Blutfaktoren S-s in der Bevölkerung von Kraków (Polen) *Z.arztl. Fortbild.*, 1967, 61, 768 -33. J. Kobiela, B. Turowska Die Häufigkeit der Serumgruppen Hp, Gc, und Gm(a) in Kraków (Polen) *Z.arztl. Fortbild.*, 1967, 61, 785-786 -34. B. Turowska, A. Bromboszcz Substancje grupowe ABO w płynie owodniowym *Przegl. Lek.*, 1967, 23, 731-733 -35. B. Turowska Grupowo swoiste układy białkowe i enzymatyczne w płamach krwi ludzkiej, Kraków, 1967, 1-99, **<rozprawa habilitacyjna>** Wydział Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

1968-1977

36. B. Turowska, W. Gawrzewski, L. Czajkowska Blood group and serum protein system in schizophrenia *Acta Med. Pol.*, 1968, 9, 209-212 -37. B. Turowska, F. Trela Serum cholinesterase type C₊ and C₋ in human blood stains *Acta Med. Pol.*, 1968, 9, 213-215 -38. J. Kobiela, B. Turowska Ocena wartości dowodowej oznaczeń grupowo swoistych frakcji białek surowicy (Hp, Gc, Gm, Tf) w procesach alimentacyjnych *Arch. Med. Sąd. Krym.*, 1968, 18, 11-16-39. B. Turowska Układ grupowy Gc w płamach krwi ludzkiej *Arch. Med. Sąd. Krym.*, 1968, 18, 125-134 -40. J. Kobiela, B. Turowska, Z. Marek, K. Jaegermann Badania nad wydolnością elektroimmunoprecypitacji w praktyce sądowo-lekarskiej *Arch. Med. Sąd. Krym.*, 1968, 18, 135-137-41. A. Baniowski, B. Turowska The value of haptoglobin level determination in synovial exudates in the diagnosis of rheumatic diseases *Reumatol.*, 1969, VII, 57-60 -42. B. Turowska, W. Gawrzewski, B. Opolska The use of thin-layer electrophoresis in starch gel for determination of alkaline phosphatase in human blood serum *Acta Med. Pol.*, 1969, 10, 315-318-43. H. Glińska, K. Jaegermann, B. Turowska, A. Urban, M. Pawlicki Badania nad haptoglobunami u chorych na nowotwory układu limfatycznego *Pol. Tyg. Lek.*, 1969, 24, 1767-1769 -44. B. Turowska Grupowo swoiste układy białkowe i enzymatyczne w płamach krwi ludzkiej *Folia Med. Cracov.*, 1969, XI, 411-445 -45. Z. Kobielowa, M. Hanicka, B. Turowska, M. Krzanowska-Dyras, T. Małek, A. Kleczkowska Studies on immunity in mongolism *Ann. Immunol.*, 1970, 2, 41-48.

46. M. Gurda, B. Turowska Rozkład cech układu ABO i Rh D u chorych na białaczki *Przegl. Lek.*, 1970, 26, 606-609 *Verteilung des ABO und Rh D-Systems bei Kranken mit Leuksmien Folia Haematol.*, 1970, 94, 303-308 -47. M. Gurda, B. Turowska Distribution of haptoglobin phenotypes in leukaemia patients *Acta Med. Pol.*, 1970, 11, 285-288 *Die Verteilung der Haptoglobintypen bei Leukamiekranken Folia Haematol.*, 1970, 94, 309-313 -48. J. S. Kobiela, B. Turowska, B. Opolska Oznaczanie grupowe płam krwi za pomocą zmodyfikowanej metody elucji w świetle własnych spostrzeżeń *Arch. Med. Sąd. Krym.*, 1970, 20, 71-74 -49. B. Turowska Preliminary studies on the prevalence of phosphoglucomutase isoenzymes in the Polish population *Acta Med. Pol.*, 1970, 11, 281-284 -50. K. Jaegermann, B. Turowska Observations on the Xe human globulin group system *Acta Med. Pol.*, 1970, 11, 375-382 -51. K. Jaegermann, H. Glińska, B. Turowska, A. Urban, M. Pawlicki Poziom haptoglobinu w surowicy chorych z rakiem sutka *Nowotwory*, 1970, 20, 261-267 -52. B. Turowska, G. Turowski, M. Gurda Zastosowanie wysokonapięciowej techniki immunoelektroprecypitacji do szybkiego oznaczania antygenu Au/SH *Przegl. Metod. AM w Krakowie*, 1971, 6, 93-99 -53. J. S. Kobiela, B. Turowska, B. Opolska Oznaczanie cechy Fy^γ i Jk^γ w płamach krwi ludzkiej *Arch. Med. Sąd. Krym.*, 1971, 21, 103-105 -54. B. Turowska Oznaczanie fosfoglucomutazy w płamach krwi ludzkiej *Arch. Med. Sąd. Krym.*, 1971, 21, 235-236 -55. B. Turowska, G. Turowski Phosphoglucomutase phenotype determination in blood platelets *Ann. Immunol.*, 1971, 3, 161-163.

56. B. Turowska, G. Turowski Wartość diagnostyczna dwustopniowej techniki papainowej w określaniu niekompletnych przeciwciał anti-Rh *Przegl. Metod. AM*

w Krakowie, 1972, 7, 85-89 -57. J. S. Kobiela, B. Turowska, B. Opolska Oznaczenie cech MNS w płamach krwi ludzkiej Arch. Med. Sąd. Krym., 1972, 22, 117-119 -58. J. S. Kobiela, B. Turowska, G. Turowski Oznaczenie antygenów HL-A przy dochodzeniu spornego ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1972, 22, 121-125 -59. J. S. Kobiela, B. Turowska, H. Seyfriedowa Rzadki przypadek oznaczenia grupy A, w dochodzeniu ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1972, 22, 127-129 -60. B. Turowska, G. Turowski, J. S. Kobiela Die Bestimmungen des HL-A-Antigenes in der forensischen Praxis Kriminal. forens. Wissensch., 1972, 9, 103-105 -61. Z. Zdebski, C. Bryniak, G. Turowski, B. Turowska Wybrane przypadki pojawienia się przeciwciał anty HL-A u kobiet w czasie ciąży Przegl. Lek., 1972, 29, 832-834 -62. M. Ważewska-Czyżewska, B. Turowska, G. Turowski, J. Mirecka Próba odszczepienia immunoglobulin z powierzchni erytrocytów chorego na niedokrwistość hemolityczną nabytą za pomocą L-asparaginazy w eksperymencie prowadzonym in vitro Przegl. Lek., 1972, 29, 970 -63. Z. Kobielowo, B. Turowska, A. Ostrowski, M. Krzanowska-Dyras, A. Mazurek Odporność w krzywicy Ped. Pol., 1973, 48, 1-8 -64. B. Turowska Family studies on phosphoglucomutase (PGMi) Acta Med. Pol., 1973, 14, 49-50 -65. A. Morawska, G. Turowski, B. Turowska Przypadki małopłytkowości noworodków w wyniku izoimmunizacji matek antygenami układu HL-A Ped. Pol., 1973, 48, 583-588.

66. Z. Zdebski, G. Turowski, B. Turowska Konflikt płodowo-matczyny w układach ABO, Rh i HL-A. I. Wstępne obserwacje kliniczne przebiegu ciąży Gin. Pol., 1973, 44, 649-655 -67. G. Turowski, B. Turowska, Z. Zdebski, C. Bryniak Przypadki równoczesnej izoimmunizacji kobiet antygenami Rh i HL-A w ciąży Pol. Tyg. Lek., 1973, 28, 821-823 -68. G. Turowski, B. Turowska Częstość występowania niektórych antygenów układu HL-A w populacji polskiej Przegl. Lek., 1973, 30, 734-738 -69. B. Turowska, L. Szopińska-Ciba, O. Wójcikiewicz, Z. Marek, K. Jaegermann Cukrzyca a układy grupowe krwinek i surowicy Arch. Med. Sąd. Krym., 1973, 23, 33-38 -70. Z. Grochowska, B. Turowska, B. Opolska Wpływ środków chemicznych używanych do wykrywania linii papilarnych na możliwość oznaczania płam krwi ludzkiej Arch. Med. Sąd. Krym., 1973, 23, 49-51 -71. W. Skawińska, A. Srebro, B. Turowska Dziedziczność zęza towarzyszącego na podstawie badań bliźniąt jedno- i dwuzarodkowych Klin. Oczna, 1973, 43, 1217-1221 -72. B. Turowska, Z. Marek, F. Maga Badania rodzinne układu Gcw Polsce Arch. Med. Sąd. Krym., 1973, 23, 237-239 -73. B. Turowska Uwagi dotyczące wytycznych Komisji Medycyny Sądowej Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej w sprawie badań grupowych krwi w dochodzenie spornego ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1973, 23, 255-256 -74. G. Turowski, B. Turowska, J. Pietrzyk HL-A haplotype frequencies in Poland Ann. Immunol., 1973, 5, 11-17 -75. B. Turowska Polymorphism of adenylate kinase (AK) and adenosine deaminase (ADA) in the Polish population Acta Med. Pol., 1974, 15, 45-49.

76. A. Szczeklik, B. Turowska, G. Czerniawska-Mysik, B. Opolska, E. Niżankowska Serum alpha¹-antitrypsin in bronchial asthma Am. Rev. Resp. Dis., 1974, 109, 487-490 -77. A. Szczeklik, B. Turowska, G. Czerniawska-Mysik, B. Opolska, E. Niżankowska Poziom alfa¹-antytrypsyny i fenotyp Pi u ludzi

zdrowych i chorych na astmę oskrzelową Pol. Arch. Med. Wewn., 1974, 52, 283-290 -78. F. Trela, B. Turowska ABO(H) group substances in human inner ear fluid Forensic Sci., 1975, 6, 5-7 -79. B. Turowska, J. Kołodziej, L. Krupiński Odpornościowe surowice przeciwko nasieniu ludzkiemu i przeciwko fosfatazie kwaśnej Arch. Med. Sąd. Krym., 1975, 25, 15-19 -80. F. Trela, B. Turowska Substancje grupowe ABO(H) w przychłonce ucha wewnętrznego Arch. Med. Sąd. Krym., 1975, 25, 35-38 -81. G. Turowski, A. Morawska, B. Turowska Alloimmunization to HL-A antigens and haemolytic disease of newborns on the background of incompatibility in the Rh system Materia Med. Pol., 1975, 7, 210-216 -82. B. Turowska, F. Trela Gm(1) factor in human inner ear fluid Forensic Sci., 1975, 6, 89-90 -83. B. Turowska Polymorphism of red celi phosphoglucomutase, adenylate kinase and adenosine deaminase in a Polish population Hum. Hered., 1975, 25, 506-508 -84. B. Turowska, G. Turowski Preliminary studies on C3 polymorphism in the Polish population Acta Med. Pol., 1976, 17, 165-168 -85. B. Turowska, B. Opolska, W. Gawrzewski Distribution of 6-phosphogluconate dehydrogenase variants in South Poland Hum. Hered., 1976, 26, 319-320

86. B. Turowska Genetyczne uwarunkowane układy enzymów krwi ludzkiej Przegl. Lek., 1976, 33, 682-694 -87. K. Jaegermann, Z. Marek, B. Turowska Niektóre dane demograficzne z procesów o ustalenie lub zaprzeczenie spornego ojcostwa Nowe Prawo, 1976, 32, 1268-1272 -88. H. Żygulska-Mach, K. Krzyżkowska, B. Turowska Certains systemes genetiques dans les maladies oculaires hereditaires. Recherches familiales <XXIIe Concilium Ophthalmologicum, Paris, 1974>, Acta, Masson Ed., Paris- New York-Barcelone-Milan, 1976, 2, 833-836 -89. B. Turowska, F. Trela The Gm(2) and Inv(1) factors in human inner ear fluid Forensic Sci., 1977, 9, 43-44 -90. B. Turowska, F. Trela Studies on the isoenzymes PGM₁, ADA and AK in human teeth Forensic Sci., 1977, 9, 45-47 -91. B. Turowska Polimorfizm C3 w populacji Polski Południowej W: <Toksykomanie i nawyk alkoholizowania się wśród młodzieży oraz inne zagadnienia sądowo-lekarskiej pod red. T. Marcinkowski, Szczytno-Szczecin, 1977, 355-356 -92. B. Turowska, B. Opolska, W. Gawrzewski Polimorfizm dehydrogenazy 6-fosfoglukonianowej (6-PGD) w populacji Polski Południowej W: <Toksykomanie i nawyk alkoholizowania się wśród młodzieży oraz inne zagadnienia sądowo-lekarskiej pod red. T. Marcinkowski, Szczytno-Szczecin, 1977, 357-358 -93. Z. Marek, K. Jaegermann, B. Turowska Wykluczenie ojcostwa w materiale Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej w Krakowie W: <Toksykomanie i nawyk alkoholizowania się wśród młodzieży oraz inne zagadnienia sądowo-lekarskiej pod red. T. Marcinkowski, Szczytno-Szczecin, 1977, 359-363 -94. J. Markowa, A. Liszkowa, D. Zarzycki, A. Komornicki, J. Iwaszczyszyn, G. Turowski, B. Turowska Badania nad etiologią pierwotnych, złośliwych nowotworów kości <Materiały XX Zjazdu Pol. Tow. Ortoped. Traumatol>, PZWL, Warszawa, 1977, 16-17 -95. B. Turowska Red celi enzyme polymorphism in a Polish population Acta Anthropogenet., 1977, 1, 1-8.

96. B. Turowska, Z. Marek, K. Jaegermann Blood group and serum protein investigations in a South Polish population Acta Anthropogenet., 1977, 1, 9-17 -97. Z. Marek, B. Turowska, K. Jaegermann Aktualny stan badań serologicznych w sprawach o dochodzenie spornego ojcostwa w Polsce Arch. Med. Sąd. Krym.,

1977, 27, 9-12 -98. B. Turowska Przeciwciała anty-globulinowe a oznaczanie cechy Gm(1) w surowicy krwi ludzkiej Arch. Med. Sąd. Krym., 1977, 27, 149-151 -99. B. Turowska, S. Dyakow, A. Szałęga, J. Białka Surowice precypitujące w zastosowaniu do metody immunoelektroprecypitacji Arch. Med. Sąd. Krym., 1977, 27, 199-205 -100. G. Turowski, B. Turowska, J. Kołodziej Preparation of anti-thymus extract (TFX) sera in rabbits Acta Med. Pol., 1977, 18, 7-17 -101. B. Turowska, M. Bogusz, T. Stojek Quantitative evidence of a silent gene P° of human red celi acid phosphatase in South Polish population Forensic Sci., 1977,10,109-116.

1978-1987

102. B. Turowska, M. Bogusz The rare silent gene P° of human red celi acid phosphatase in a second family in Poland Forensic Sci., 1978, 11, 175-176 -103. B. Turowska, Z. Marek, K. Jaegermann Układy grupowe krwinek czerwonych i białek surowicy. I. Badania populacyjne Polski Południowo-Wschodniej. II. Porównanie kilku regionów Polski Folia Med. Cracov., 1978, 20, 59-73 -104. A. Krueger, B. Turowska Uwagi metodyczne odnośnie do wykrywania rzadkich alleli Pr, Pd i Po kwaśnej fosfatazy krwinkowej Folia Med. Cracov., 1978, 20, 75-78 -105. B. Turowska, Z. Marek, K. Jaegermann Wiek a częstość występowania niektórych cech układów grupowych krwi Folia Med. Cracov., 1978, 20, 87-91 -106. Z. Marek, K. Jaegermann, B. Turowska Wykluczenia ojcostwa w materiale ekspertyz Katedry Medycyny Sądowej AM w Krakowie Folia Med. Cracov., 1978, 20, 93-101 -107. K. Jaegermann, Z. Marek, B. Turowska Uczestnicy procesów o ustalanie lub zaprzeczanie ojcostwa Folia Med. Cracov., 1978, 20, 103-115 -108. B. Turowska, J. Janik Układ grupowy esterazy D w populacji Polski Południowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1978, 28, 217-219 -109. B. Turowska, K. Jaegermann, Z. Lisowski, M. Kusiak, Z. Marek Materiały z badań prowadzonych w Kaplicy Świętokrzyskiej na Wawelu w latach 1972-1973 z okazji jej konserwacji, połączonych z otwarciem grobów: króla Kazimierza Jagiellończyka (zm. 1492) i królowej Elżbiety Rakuszanki (zm. 1505). Eksploracje archeologiczne, badania specjalistyczne i zabiegi konserwatorskie W: <Studia do dziejów Wawelu>, Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu, Kraków, 1978, IV, 437-440, 459, 477-488 -110. B. Turowska, W. Gawrzewski Rare phosphoglucomutase phenotypes PGM1 3-1 and PGM1 3-2 in the Polish population. A case report Forensic Sci. Intern., 1979, 13, 129-131 -111. E. Plac-Bobula, B. Turowska Identyfikacja plam krwi menstruacyjnej na podstawie badania izoenzymów dehydrogenazy mleczanowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1979, 29, 263-267.

112. B. Opolska, F. Trela, B. Turowska Antygeny grupowe ABO(H) w moczu Arch. Med. Sąd. Krym., 1980, 30, 27-30 -113. B. Turowska, J. Janik Niektóre genetycznie uwarunkowane enzymy krwi u noworodków Przeg. Ped., 1980, 10, 181-183 -114. B. Turowska, J. J. Pietrzyk, G. Turowski, M. Kapińska-Mrówka Blood and serum group systems in psoriasis Acta Med. Pol., 1980, 21, 165-172 -115. G. Turowski, J. J. Pietrzyk, B. Turowska, M. Kapińska-Mrówka Immunogenetic aspects of psoriasis in the light of population and family studies Acta Med. Pol., 1980, 21, 269-276 -116. B. Turowska, Z. Marek, B. Opolska Komplexe Untersuchungen von biologischen Spuren Dt. Gesundh.-Wesen,

1981, 36, 1615-1616 -117. B. Turowska, J. Kołodziej Fenotypowa ekspresja izoenzymów w ludzkim nasieniu Arch. Med. Sąd. Krym., 1981, 31, 117-120 -118. B. Turowska, J. Kołodziej Cechy Gm(1) i Gm(2) w ludzkim nasieniu i w plamach nasienia Arch. Med. Sąd. Krym., 1981, 31, 255-258 -119. B. Turowska, L. Nowicka Polimorfizm aminotransferazy alaninowej w populacji Polski Południowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1981, 31, 259-261 -120. B. Turowska, J. Janik Określenie cechy Gm1 u dzieci w zależności od wieku Arch. Med. Sąd. Krym., 1981, 31, 255-258 -121. B. Mirkiewicz-Sieradzka, K. Krzyszkowa, B. Turowska Zwyródnienie plamek wrodzone, rodzinne a badania grupowe krwi Klinika oczna, 1981, 83, 293-295.

122. B. Turowska, J. Lenko, G. Turowski Blood groups, serum proteins and enzymes in patients with carcinoma of the prostate Acta Med. Pol., 1982, 23, 105-112 -123. B. Turowska, L. Nowicka, J. Gruszka Polimorfizm GLOI w populacji Polski Południowej i jego zastosowanie w badaniach o dochodzenie spornego ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1983, 33, 1-6 -124. B. Turowska Evidence of a „New” allele of red celi acid phosphatase AcPk Forensic Sci. Intern., 1984, 26, 163-167 -125. B. Turowska, B. Opolska Wpływ fluorku sodu na oznaczanie antygenów i enzymów krwinek ludzkich Arch. Med. Sąd. Krym., 1984, 34, 183-187 -126. B. Turowska, F. Trela, L. Nowicka Kwaśna fosfataza, esteraza D oraz fosfoglukomutaza w przychłonce ucha wewnętrznego Arch. Med. Sąd. Krym., 1984, 34, 239-241 -127. B. Turowska Nowy allel Pk kwaśnej fosfatazy krwinkowej w trzypokoleniowej rodzinie polskiej Arch. Med. Sąd. Krym., 1984, 34, 275-280 -128. B. Turowska, J. Kołodziej, L. Nowicka, B. Opolska Zróżnicowanie fenotypowe fosfoglukomutazy w plamach nasienia Arch. Med. Sąd. Krym., 1985, 35, 69-72 -129. Z. Marek, B. Turowska, Z. Lisowski, B. Opolska, B. Próchnicka, F. Trela Sądowo-lekarskie problemy badania zwłok rozkawałkowanych Arch. Med. Sąd. Krym., 1985, 35, 114-121 -130. G. Turowski, Z. Żak, B. Turowska Non-thymic peptide complexes as immunobiologically active systems. Some properties of peptide complex system (PCS) of various origins Materia Med. Pol., 1985, 17, 3-8 -131. B. Turowska, E. Plac-Bobula, B. Próchnicka, A. Działkowiak, W. Tracz, P. Podolec Dynamika pojawiania się odpornościowych przeciwciał anti-A i anti-B w surowicy chorych po przeszczepieniu ludzkich aortalnych zastawek serca Kard. Pol., 1985, 28, 303-311.

132. B. Turowska, L. Nowicka Warianty PGM1 8-1 i PGM1 8-2 w sprawach o dochodzenie spornego ojcostwa. Uwagi metodyczne Arch. Med. Sąd. Krym., 1986, 36, 40-44 -133. B. Turowska, L. Nowicka, B. Opolska-Bogusz, G. Turowski Antygeny układu HLA w ekspertyzie sądowo-lekarskiej II stopnia a wartość obliczeniowa „prawdopodobieństwa ojcostwa” Arch. Med. Sąd. Krym., 1986, 36,139-143 -134. Z. Marek, B. Turowska, B. Opolska-Bogusz, B. Próchnicka, J. Kołodziej, E. Baran, Z. Lisowski Zabójstwa na tle seksualnym w latach 1920-1984 Arch. Med. Sąd. Krym., 1986, 36, 167-17 -135. B. Turowska, F. Trela The isoenzymes AcP, EsD and PGM1 in human inner ear fluid Adv. Forensic Haemogenet. 1, <Eds.:B. Brinkmann, K. Henningsen, Springer Verlag>, Berlin-Heidelberg, 1986, 69-71 -136. B. Turowska, F. Trela Genetische Marker in der Perilymphe des Innenohrs (eine übersicht) Medizin und

Rechts, <Eds.: W. Eisenmanger, E. Liebhart, M. Schuck, Springer Verlag>, Berlin-Heidelberg-New York-London-Paris-Tokyo, 1986, 400-403 -137. B. Turowska, G. Turowski, L. Nowicka Przeciwnie homozygoty w układzie PGM1 w dochodzeniu spornego ojcostwa. Opis przypadku Arch. Med. Sąd. Krym., 1987, 37, 126-129 -138. B. Turowska, B. Opolska-Bogusz, E. Plac-Bobula Fosfoglukomutaza w plamach nasienia w aspekcie praktycznego zastosowania Arch. Med. Sąd. Krym., 1987, 37, 130-132-139. B. Turowska, M. Kłys, G. Turowski, L. Nowicka Rzekome wykluczenie macierzyństwa w układzie esterazy D (Esd) Arch. Med. Sąd. Krym., 1987, 37, 182-185 -140. B. Turowska, L. Nowicka Phosphoglucomutase subtyping in a South Polish population Forensic Sci. Intern., 1987, 34, 103-106-141. H. Żygulska-Mach, B. Turowska, M. Starzycka, A. Górniak-Bednarz The relationship between genetic markers and ophthalmic diseases Acta XXV Consilium Ophthalmologicum, <Kugler & Ghedini Ed.,> Amsterdam- Berkeley-Milano, 1987, 684-686.

142. A. Działkowiak, J. Sadowski, R. Pfizner, M. Jakimowicz, B. Koziorowska, P. Podolec, W. Tracz, B. Turowska, Z. Marek Tętniaki aorty wstępującej - leczenie operacyjne i wyniki własne < Pamiętnik XX Zjazdu Sekcji Chir. Klatki Piersiowej, Serca i Naczyń, pod red. Z. Mackiewicza>, PZWL, Warszawa, 1987, 559-563.

1988-1997

143. G. Turowski, J. Batko-Flasza, B. Turowska Częstości haplotypów HLA-ABC w sprawach o dochodzenie spornego ojcostwa Post. Med. Sąd. Kryminol., 1988, 1, 91-98 -144. B. Turowska, G. Turowski Contrary homozygoty of the PGM1 system in disputed paternity Adv. Forensic Haemogenet. 2, < Ed.: W. R. Mayr, Springer Verlag>, Berlin-Heidelberg, 1988, 247-249 -145. B. Opolska-Bogusz, B. Turowska Polimorfizm fosfatazy fosfoglikolanowej (PGP) w populacji Polski Południowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1988, 38, 133-137 -146. B. Turowska, G. Turowski Wykluczenia ojcostwa na podstawie układu HLA-ABC w sprawach alimentacyjnych Arch. Med. Sąd. Krym., 1988, 38, 158-161 -147. B. Turowska, B. Tarajko Układ grupowy Ss w badaniach populacyjnych i w dochodzeniu spornego ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1988, 38, 184-188 -148. B. Turowska, B. Opolska-Bogusz Układ grupowy Kidd w populacji Polski Południowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1989, 39, 1-3 -149. B. Turowska, B. Opolska-Bogusz „Niemy” gen (Fy) w układzie Duffy w sprawach o dochodzenie spornego ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1989, 39, 20-25 -150. W. Ortyl, B. Turowska, M. Ciążyński, G. Zaborski, G. Turowski Anti-N antibodies after ligation of spienic artery in rabbits Materia Med. Pol., 1989, 21, 35-37 -151. B. Turowska Rare alleles of phosphoglucomutase (PGM1) in Polish population Arch. Immunol Ther. Exp., 1989, 37, 277-281 -152. B. Turowska, M. Kłys, G. Turowski, L. Nowicka The evidence of a null allele in the esterase D in the Polish population Arch. Immunol. Ther. Exp., 1989, 37, 283-285.

153. B. Turowska Układ Gc - elektroogniskowanie na żelu akrylamidowym W:< Postępy Serologii Sądowo-Lekarskiej>, pod red. D. Miścickiej-Śliwki, AM w Bydgoszczy, Bydgoszcz, 1989, 14 -154. B. Turowska Fosfataza kwaśna (AcP) - elektroogniskowanie na żelu akrylamidowym W:< Postępy Serologii

Sądowo-Lekarskiej>, pod red. D. Miścickiej-Śliwki, AM w Bydgoszczy, Bydgoszcz, 1989, 28 -155. B. Turowska Fosfoglukomutaza (PGM1) - elektroogniskowanie na żelu akrylamidowym W:< Postępy Serologii Sądowo-Lekarskiej>, pod red. D. Miścickiej-Śliwki, AM w Bydgoszczy, Bydgoszcz, 1989, 35 -156. J. Sochaj, B. Tarajko, B. Turowska Polimorfizm układu C'3 dopełniacza w populacji Polski Południowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1990, 40, 16-21 -157. B. Turowska, D. Turowska-Heydel Rzadki wariant ADA 5-1 w polskiej rodzinie Arch. Med. Sąd. Krym., 1990, 40, 42-45 -158. B. Turowska, R. Garlicki Substancje grupowe ABH w wymazach z pochwy kobiet Arch. Med. Sąd. Krym., 1991, 41, 168-171 -159. E. Plac-Bobula, B. Turowska Czas trwania ciąży a badania serologiczne jako dowody w sprawach o dochodzenie spornego ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1991, 41, 267-270 -160. B. Turowska, M. Gurda, K. Woźniak ABO. MN, Kell, Hp and Gm markers in elderly humans Materia Med. Pol., 1991, 23, 7-12 -161. B. Turowska, B. Opolska-Bogusz Fenotypy kwaśnej fosfatazy (ACPI) i esterazy D (ESD) we krwi zawierającej alkohol Arch. Med. Sąd. Krym., 1992, 42, 77-81 -162. B. Turowska, B. Opolska-Bogusz Cecha Km(1) w badaniach o dochodzenie spornego ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1992, 42, 141-144.

163. B. Turowska, P. Płaskociński, J. Wordliczek Przetaczanie plynów infuzyjnych a oznaczanie fenotypów układów grupowych białek surowicy Arch. Med. Sąd. Krym., 1992, 42, 278-280 -164. H. Żygulska-Mach, B. Turowska, K. Krukar-Baster, M. Księżyk Certains systemes genetiques dans le retinoblastome. Recherches familiales Ophthalmol., 1993, 7, 286-288 -165. B. Turowska, L. Nowicka, J. Kołodziej Fenotypy kwaśnej fosfatazy (ACPI) i esterazy D (ESD) w mięśniach ludzkich Arch. Med. Sąd. Krym., 1994, 44, 19-22 -166. G. Turowski, D. Turowska-Heydel, J. J. Pietrzyk, B. Turowska Rekombinacje haplotypów HLA i GLOI w rodzinach z wrodzonym przerostem kory nadnerczy (WPN) w niedoborze 21-hydroksylazy Arch. Med. Sąd. Krym., 1994, 44, 35-40 -167. B. Turowska, D. Turowska-Heydel Układ glioksalazy I w rodzinach z wrodzonym przerostem nadnerczy (WPN) w niedoborze 21-hydroksylazy Arch. Med. Sąd. Krym., 1994, 44, 41-44 -168. B. Turowska Systemy grupowe krwi 1 polimorfizm DNA (MLP-MZ1.3 i D1S80) w sprawach spornego ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1994, 44, 543-457 -169. B. Turowska, K. Woźniak, M. Gurda Fenotypy kwaśnej fosfatazy krwinkowej (ACP1) u ludzi w podeszłym wieku Arch. Med. Sąd. Krym., 1995, 45, 13-16 -170. D. Turowska-Heydel, M. Sanak, B. Turowska, J. J. Pietrzyk, G. Turowski Sprzężenie genetyczne między HLA i GLOI a wrodzonym przerostem nadnerczy wywołanym niedoborem 21-hydroksylazy Ped. Pol., 1995, 70, 121-125 -171. B. Turowska, M. Sanak D1S80 VNTR locus genotypes in population of South Poland; metaanalysis pointer to genetic disequilibrium of human populations Forensic Sci. Intern., 1995, 75, 207-216 -172. B. Turowska, M. Sanak, E. Raczek Przeciwnie homozygoty w układzie GLOI u pozwanego i dziecka. Wykluczenie czy „potwierdzenie” ojcostwa. Opis przypadków Arch. Med. Sąd. Krym., 1995, 45, 283-285.

173. E. Baran, B. Turowska Kryszałki Teichmanna - nowe drogi badań naukowych w medycynie sądowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1996, 46, 59-63 -174. B. Turowska, M. Sanak, L. Nowicka, B. Tarajko Polimorfizm locus DQA1 w populacji Polski Południowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1996, 46, 251-258 -175.

B. Turowska, B. Opolska-Bogusz, W. Dutkiewicz, J. Kunz Badanie niektórych układów grupowych enzymów krwi u biorców po przetoczeniu Arch. Med. Sąd. Krym., 1997, 47, 19-22 -176. B. Turowska Badania grupowe krwi w sprawach spornego ojcostwa przeprowadzone w Katedrze i Zakładzie Medycyny Sądowej w Krakowie w latach 1926-1995 Arch. Med. Sąd. Krym., 1997, 47, 139-145 -177. B. Turowska, M. Sanak Study of short repeat system HUMTH01 in South Polish population Med. Sci. Monit., 1997, 3, 704-707 -178. B. Turowska Polimorfizm DNA jako jedyna ekspertyza (?) w sprawach o dochodzenie ojcostwa Arch. Med. Sąd. Krym., 1997, 47, 289-294.

1998-2000

179. B. Turowska, M. Sanak Data on the loci LDLR, GYPA, HBG, D7S8 and GC in a South Polish population Int. J. Legal Med., 1998, 111, 101-102 -180. B. Turowska, M. Sanak Badanie częstości alleli niektórych systemów typu STR w populacji Polski Południowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1998, 48, 97-102 -181. B. Turowska, B. Opolska-Bogusz, M. Sanak Przydatność badań polimorfizmu DNA w śladach biologicznych Arch. Med. Sąd. Krym., 1998, 48, 153-157 -182. M. Sanak, B. Turowska ApoB VNTR system population data in the South Poland inhabitants Med. Sci. Monit., 1999, 5, 301-303 -183. B. Turowska, M. Sanak, B. Opolska-Bogusz Częstość alleli układów STR:LPL, F13B i HPRTB w populacji Polski Południowej Arch. Med. Sąd. Krym., 1999, 49, 149-152 -184. B. Turowska, M. Sanak, B. Opolska-Bogusz, A. Gross Przydatność metod klasycznych i polimorfizmu DNA przy ustalaniu ojcostwa płodu zamordowanej kobiety. Opis przypadku Arch. Med. Sąd. Krym., 2000, 50, 81-84 -185. B. Turowska, M. Sanak Frequency data on the loci vWA, FES/FPS, F13A01, TH01, TP0X and CSF1P0 in a population from South Poland Int. J. Legal Med., 2000, 113, 123-125.

Bożena M. Turowska*, Marek Sanak, Barbara Opolska-Bogusz***

Częstość alleli systemów STR: D13S317, D7S820 i D16S539 w populacji Polski Południowej

Allele frequencies of STR: D13S317, D7S820 and D16S539 systems in the South Poland population

* Z Katedry Medycyny Sądowej CM UJ w Krakowie

Kierownik: prof. dr hab. B. Turowska

**Z Katedry Chorób Wewnętrznych CM UJ w Krakowie

Kierownik: prof. dr hab. A. Szczeklik

Badanie systemów STR: D13S317, D7S820 i D16S539 wykonano izolując DNA z 298 próbek krwi. Amplifikację prowadzono przy zastosowaniu zestawu Silver STR™ Multiplex firmy Promega. W locus D13S317 wykazano w badanej populacji 8 alleli (najczęstszy 11), w locus D7S820 - 9 alleli (najczęstszy 10) a w locus D16S539 - 6 alleli (najczęściej występujący allel 12). Obliczone parametry ME, DP, PE, PM, PIC i HE wskazują na dużą praktyczną przydatność 3 badanych systemów w medycynie sądowej

DNA was isolated from 298 blood samples of unrelated individuals of the Southern Polish population. Using the commercialized Silver STR™ Multiplex - Promega kit the amplification was performed. The most frequent allele of the D13S317 was 11, of the D7S820 was 10 and of the D16S539 locus - allele 12. Statistical parameters ME, DP, PE, PM, PIC and HE showed that the examined STR systems are useful in forensic medicine.

Słowa kluczowe: PCR, STR: D13S317, D7S820, D16S539, częstość alleli.

Key words: PCR, STR: D13S317, D7S820, D16S539, allele frequencies.

Truizmem byłoby pisać, że warunkiem koniecznym przy wprowadzaniu do praktyki sądowo-lekarskiej nowych systemów genetycznie uwarunkowanych jest nie tylko sprawdzenie stosowanej metody lecz również opracowanie uzyskanych wyników badań w zakresie częstości występowania poszczególnych alleli w danej populacji.

W niniejszym doniesieniu przedkładamy wyniki dotyczące 3 STR systemów tj. D13S317, D7S820 i D16S539.